

1948 m. gegužės 26 d. Kuršėnų aps. Kuršėnų vls. Akmenaičių k. (dabar – Šiaulių r. sav.) per susišaudymą su MGB Šiaulių aps. skyriaus čekistų grupe žuvo Žemaičių apygardos Vytenio rinktinės vadas **Jurgis Keras-Bijūnas** ir rinktinės štabo viršininkas **Juozas Matijošaitis-Meška**.

*Vakarų Lietuvos partizanų sritis,
Atlasas: Kęstučio, Prisikėlimo ir Žemaičių apygardos,
Vilnius: LGRTC, 2010, l. 182*

JURGIS KERAS-BIJŪNAS, SAULIUS

1903 09 07–1948 05 26

Jurgis Keras, Juozo, gimė 1903 m. rugsėjo 7 d. Kretingos aps. Palangos vls. Užpelkių k. Baigė keturias progimnazijos (Palangos?) klases. Dirbo policijos nuovados viršininku. Nuo 1923 m. rugpjūčio 10 d. Lietuvos šaulių sąjungos XV Kretingos rinktinės narys.

1932 m. sausio 17 d. pirmajame Lietuvos policijos tarnautojų surašyme nurodoma, kad Šiaulių aps. Žagarės (VI) nuovados viršininkas Jurgis Keras yra vedęs, baigė bendrąją vidurinę ir aukštesniąją specialųją (policijos) mokslo, tarnavo Lietuvos kariuomenėje, turi jaunesniojo leitenanto laipsnį, moka rusų ir latvių kalbas, yra apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu.

1937 m. sausio 17 d. antrajame Lietuvos policijos tarnautojų surašyme nurodoma, kad Juozas Keras yra Šiaulių aps. Kuršėnų nuovados viršininkas.

1941 m., pirmosios sovietų okupacijos metu, repatriavo į Vokietiją, nes žmona buvo vokiečių. 1942 m. grįžo į Lietuvą ir vadovavo Kuršėnų policijai.

Antrą kartą sovietams okupavus kraštą, pasitraukė į mišką. Nuo 1946 m. spalio mėn. ėjo Žemaičių apygardos Vytenio rinktinės, veikusios Šiaulių aps. Kuršėnų, Šaukėnų, Tryškių ir Užvenčio teritorijose, vado pareigas.

Paminklas 1944–1953 m. Jonelaičių k. apylinkėse žuvusiems partizanams atminti. Bendras paminklo ir įrašo jame vaizdas. Šiaulių r. Kužių sen. Jonelaičių k. Jonelaičių ežero pakrantė. Aut. architektas Algimantas Jukna. Pastatytas 1998 m. buvusio bendražygio, politinio kalinio Jono Jokubaičio-Dainiaus rūpesčiu. Nuotr. A. Malinauskaitė, 1998 m.

JUOZAS MATIJOŠAITIS-MEŠKA

1919 05 05–1948 05 26

Juozas Matijošaitis gimė 1919 m. gegužės 5 d. Šiaulių aps. Kužių parapijos Sauginių k. Kajetono Matijošaičio ir Juzefos Talutytės-Matijošaitienės šeimoje.

Prasidėjus pirmajai sovietų okupacijai, tarnavo Lietuvos kariuomenėje. 1945 m. sausio mėn., antrosios sovietų okupacijos pradžioje, buvo suimtas. Pabėgo. Iš pradžių slapstėsi, vėliau išėjo į mišką. Žemaičių apygardos Vytenio rinktinės štabo viršininkas.

Motina J. Matijošaitienė (g. 1869 m.), broliai Martynas (g. 1922 m.) ir Vladas (g. 1928 m.) Matijošaičiai 1947 m. gruodžio 27 d. buvo ištremti į Čeremošnikus (Tomsco sr. Tomsco r). Visi išgyveno tremtį, 1957 m. liepos 26 d. buvo paleisti ir grįžo į Lietuvą.

Seserys Jadvyga-Klajūnė (g. 1924 m.) ir Mikalina-Kasininkė (g. 1928 m.) Matijošaitytės buvo Žemaičių apygardos partizanų ryšininkės. Abi suimtos 1949 m. spalio 7 d. Kalintos Šiauliuose ir Vilniuje. Ypatingojo pasitarimo 1950 m. kovo 4 d. buvo nuteistos dešimčiai metų lagerio. 1950 m. gegužės 10 d. buvo išvežtos į Minlagą (Komija). 1956 m. gegužės 8 ir 10 d. ištremtos į Intos m. (Komija). Paleistos 1957 m. spalio 23 ir 24 d. 1958 m. grįžo į Lietuvą.

Brolis Kajetonas Matijošaitis (g. 1917 m.) tapo partizanu *Vaidila*, *Vitaliumi*. 1949 m. rugpjūčio mėn. gale buvo paskirtas Žemaičių apygardos Vytenio rinktinės vadu. Žuvo 1950 m. sausio 20 d. Kuršėnų aps. Kuršėnų vls. Repšių k. Stasės Čapienės sodyboje per karinę čekistų operaciją.

